

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ការវាយតម្លៃអាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រក នេវាកម្ពុជា

សៀវភៅណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ សម្រាប់
ធនាគារ និង ស្ថាប័នប្រាក់ប្រាក់ប្រតិបត្តិ
ថ្ងៃទី ១០ តុលា ២០០៨

កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃទី ១០ តុលា ២០០៨

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់ការពិនិត្យរបស់ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ ។ សៀវភៅនេះ
ត្រូវបានចងក្រងឡើងដោយលោក Phil Psilos សម្រាប់គម្រោងពង្រឹងសហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យម

**កិច្ចសន្យារវាង GEG-I-00-02-00014-00 លេខរៀងកិច្ចការ ០២
គម្រោងពង្រឹងសហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យម កម្ពុជា**

សេចក្តីបញ្ជាក់:
ទស្សនៈរបស់អ្នកនិពន្ធដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍ មិនឆ្លុះបញ្ចាំងទស្សនៈរបស់ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកសម្រាប់
ការអភិវឌ្ឍអន្តរជាតិ ឬទស្សនៈរបស់រដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិកឡើយ ។

ការវាយតម្លៃហានិភ័យកម្មវិធីស្រោចស្រាវជ្រាវកម្ពុជា

សៀវភៅណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យសម្រាប់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា

សេចក្តីផ្តើម

ការយល់ដឹងច្រើនអំពីវិស័យឧស្សាហកម្មមួយអាចជួយឱ្យអ្នកប្រកបមុខរបរផ្តល់ប្រាក់កម្ចីធ្វើការវាយតម្លៃបានល្អប្រសើរទៅលើអ្នកខ្លីប្រាក់ និងកាត់បន្ថយហានិភ័យសម្រាប់ប្រាក់កម្ចីរបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ។ អ្នកប្រកបអាជីពផ្តល់ប្រាក់កម្ចីមិនមែនសុទ្ធតែជាអ្នកជំនាញផ្នែកឧស្សាហកម្មទាំងអស់នោះទេ ហើយអាចនឹងមិនមានលទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានច្បាស់លាស់អំពីបញ្ហានានា និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលទាក់ទងនឹងអាជីវកម្មនៅក្នុងវិស័យជាក់លាក់ណាមួយ ។ សៀវភៅណែនាំនេះត្រូវបានតាក់តែងឡើងដើម្បីជំនួយឆ្លើយតបចំពោះបញ្ហាខាងលើ ។

សៀវភៅនេះផ្តល់ព័ត៌មាន និងមធ្យោបាយសម្រាប់អ្នកផ្តល់ប្រាក់កម្ចី ដើម្បីជួយពួកគេឱ្យស្គាល់អ្នកខ្លី ដែលគួរអោយទុកចិត្តបាននៅក្នុងឧស្សាហកម្មជ្រកនៅកម្ពុជា។ ធនាគារ និងស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុអាចប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំនេះជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការវាយតម្លៃប្រាក់កម្ចី និងគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដើម្បីធានាថា ប្រាក់កម្ចីត្រូវបានផ្តល់ទៅអោយអាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រកដែលមានការគ្រប់គ្រងបានល្អ និងប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ។ គេមិនអាចធានាថា អាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រកដែលគ្រប់គ្រងបានល្អ សុទ្ធតែបានចំណេញនោះឡើយ ប៉ុន្តែប្រសិនបើព័ត៌មាននៅក្នុងសៀវភៅនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីបំពេញបន្ថែមទៅលើវិធីគ្រប់គ្រងហានិភ័យផ្សេងៗទៀតរបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ វានឹងផ្តល់ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការទ្រទ្រង់កំណើនរបស់សហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យម នៅក្នុងវិស័យកសិឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។

សៀវភៅណែនាំនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយគម្រោងពង្រឹងសហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យមកម្ពុជាដែលឧបត្ថម្ភមូលនិធិដោយសហរដ្ឋអាមេរិកតាមរយៈទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ និងអនុវត្តដោយ ឌី អេ អាយ (DAI) ។

របាយការណ៍សង្ខេបនៃស្ថានភាពកម្មវិជ្ជាការនៅកម្ពុជា

ការចិញ្ចឹមជ្រូកនៅកម្ពុជាកំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលដែលប្រកួតប្រជែងកម្មភាពចិញ្ចឹមលក្ខណៈ ប្រពៃណីទ្រង់ទ្រាយតូចនៅក្រោយផ្ទះ ទៅជាសកម្មភាពមួយដែលអាជីវកម្មជាច្រើនអនុវត្តនៅក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំដើម្បីចូលរួមនៅលើទីផ្សារ។ ដោយសារតែវិស័យនេះងាយនឹង ទទួលរងគ្រោះដោយសារការនាំចូលខ្ពស់ ឧស្សាហកម្មជ្រូកនៅកម្ពុជាពុំទាន់មានលក្ខណៈវិជ្ជាជីវៈពេញលេញ ឬឈានដល់កម្រិតដែល ចាំបាច់ដើម្បីប្រកួតប្រជែងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជាមួយនឹងប្រទេសថៃ និងវៀតណាមនៅឡើយ។ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ប្រទេស កម្ពុជាមានប្រៀបច្រើនជាងដៃគូប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងតំបន់ខាងផ្នែកវត្ថុធាតុដើមចំណីសត្វ - ជាពិសេស ពោត សណ្តែក និងដំឡូង ។ល។ វត្ថុមាននៃធនធានដែលស្ថិតក្នុងបរិមាណគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើននៃឧស្សាហកម្មនេះ បាននាំអោយក្រុមហ៊ុនសំខាន់ៗមួយចំនួន រួមមានក្រុមហ៊ុន CP Corporation, Kampot Frams និងក្រុមហ៊ុនថ្មីទៀតរបស់លោកឧកញ៉ា ម៉ុង ឫទ្ធី ដាក់ទុនវិនិយោគ ទៅលើការលើកកម្ពស់វិស័យនេះតាមរយៈការនាំមកនូវផលិតផលចំណីសត្វថ្មីៗ និងធនធានសំរាប់ការបង្កាត់ពូជជ្រូក។ ក្រុមហ៊ុន ផលិតចំណី និងឱសថសត្វក៏ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីបម្រើតម្រូវការទីផ្សារ។

សហគ្រាសខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យម (SME) នៅជនបទមួយចំនួន ក៏ទំនងជានឹងស្វែងរកធនធានដើម្បីពង្រីកអាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូករបស់ ពួកគេផងដែរ ដើម្បីឈានដល់កម្រិតផលិតកម្មមួយ ដែលអនុញ្ញាតអោយពួកគេអាចប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងទីផ្សារនៅកម្ពុជាបាន។ មគ្គុទ្ទេសក៍នេះផ្តល់ព័ត៌មាននិងមធ្យោបាយដល់អ្នកអោយគេខ្ចីប្រាក់ ដើម្បីយល់កាន់តែច្បាស់អំពីអាជីវកម្មរបស់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក ព្រមទាំង ប្រតិបត្តិការផលិតកម្មរបស់ពួកគេ និងវាយតម្លៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់ពួកគេទាំងនោះអោយមានប្រសិទ្ធភាពច្រើនជាងមុន។

ប្រភេទទាំង ៣ នៃអាជីវកម្មផលិតជ្រូក

ប្រភេទទាំង ៣ នៃសហគ្រាសផលិតជ្រូក គឺបង្កើត និងចិញ្ចឹមខ្លួនឯង (ផលិតកូនជ្រូក និងចិញ្ចឹមវាបំប៉នយកសាច់) បង្កើត និងលក់ទៅ អោយអ្នកចិញ្ចឹម (ផលិតកូនជ្រូក) និងចិញ្ចឹមបំប៉ន និងលក់ជាជ្រូកសាច់ (ចិញ្ចឹមបំប៉នដើម្បីលក់ជាជ្រូកសាច់)។ ជាទូទៅ ផលិតករ ជ្រើសរើសគំរូអាជីវកម្មដែលត្រូវគ្នានឹងមុខជំនាញ ធនធាន និងរបៀបរបររបស់ពួកគេ។ ចំណុចពិចារណាសំខាន់ៗនៅក្នុងការជ្រើសរើស គំរូអាជីវកម្មផ្នែកចិញ្ចឹមជ្រូក រួមមាន :

- ចំនួនដើមទុន កម្លាំងពលកម្ម និងដីដែលមាន។
- កម្រិតនៃជំនាញផ្នែកគ្រប់គ្រង និងម៉ាយ៉ាតធីងដែលត្រូវការ។
- ផលប៉ះពាល់ផ្នែកសង្គម និងបរិស្ថានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងលាមកសត្វ។

អ្នកចិញ្ចឹមបំប៉នដើម្បីលក់ជាជ្រូកសាច់ (ការចិញ្ចឹមបំប៉នយកសាច់)

សហគ្រាសទិញកូនជ្រូកយកទៅចិញ្ចឹមបំប៉នដើម្បីលក់ជាជ្រូកសាច់ គឺអាជីវកម្មជ្រូកទូទៅជាងគេបំផុតនៅកម្ពុជា។ ពួកគេទិញកូនជ្រូក ទម្ងន់ពី ១២ ទៅ ១៥គីឡូក្រាម យកទៅចិញ្ចឹមបំប៉នអោយធំធាត់បានទម្ងន់ប្រហែល ១០០ គីឡូក្រាម រួចហើយលក់ទៅអោយទីផ្សារ។ អ្នកចិញ្ចឹមអាចចិញ្ចឹមជ្រូកសម្រាប់លក់ទៅទីផ្សារក្នុងរយៈពេល ប្រហែលជា ៤ ខែកន្លះ។ ប្រព័ន្ធនេះអស់ការចំណាយគ្រប់គ្រងទាប ត្រូវការកម្លាំងពលកម្មតិចតួច និងមិនចាំបាច់មានការប្តេជ្ញាចិត្តរយៈពេលវែងផងទេ។ ប្រតិបត្តិការចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នដើម្បីលក់ជាជ្រូកសាច់ ផ្តល់ឱកាសអោយកសិករដែលដាំដុះធុនជាតិសម្រាប់ប្រើប្រាស់ចំណីសត្វដែលដាំដុះដោយខ្លួនឯងដើម្បីចិញ្ចឹមបំប៉នជ្រូក ដោយមិនចាំបាច់

ត្រូវចាត់ចែងការបង្កាត់ពូជឡើយ ។ ប្រតិបត្តិការនេះក៏អាចប្រមូលប្រាក់ទុនពីតម្លៃជាដីលាមកសត្វបានផងដែរ ។ ចំណុចសំខាន់ដែល គួរយកចិត្តទុកដាក់គិតគូរ គឺប្រភព សុខភាព និងគុណភាព នៅពេលទិញកូនជ្រូកយកមកចិញ្ចឹម ។ ការកាត់បន្ថយចំនួនកសិដ្ឋានដែល ផលិតកូនជ្រូកលក់ នឹងជួយកាត់បន្ថយបញ្ហាសុខភាពនៃកូនជ្រូក ។

ការបង្កើតកូនជ្រូកលក់ទៅអោយអ្នកចិញ្ចឹម (ផលិតកម្មកូនជ្រូក ឬ "កន្លែងបង្កាត់ពូជជ្រូក")

សហគ្រាសបង្កើតកូនជ្រូកលក់ទៅអោយអ្នកចិញ្ចឹម គឺជាអាជីវកម្មជំនាញ ។ សហគ្រាសបង្កើតកូនជ្រូកលក់ទៅ អោយអ្នកចិញ្ចឹមនេះ គឺទាក់ទងនឹងការចិញ្ចឹមជ្រូកមេបង្កាត់ពូជ និងបង្កើតកូនជ្រូកដើម្បីលក់នៅពេលដែលកូនជ្រូក មានទម្ងន់ពី ១២ ទៅ ១៥ គីឡូក្រាម ទៅអោយអាជីវកម្ម ឬអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នយកសាច់ ។ វាកាត់បន្ថយនូវតម្រូវការគ្រឿងសម្ភារៈ ដើមទុនប្រតិបត្តិការ និងបរិមាណចំណី និងលាមកសត្វដែលត្រូវចាត់ចែង ។ សកម្មភាពនេះក៏ផ្តល់នូវមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ការបង្កើនចំនួនជ្រូកមេ ឬពង្រីកទៅជាប្រតិបត្តិការ បង្កើតកូនជ្រូក និងចិញ្ចឹមបំប៉នដើម្បីលក់ជាជ្រូកសាច់ផងដែរ ។ គុណវិបត្តិធំបំផុតនៃប្រព័ន្ធនេះ គឺថា អ្នកផលិតកូនជ្រូក ជាពិសេស អ្នកដែលមានចំនួនជ្រូកមេតិច គឺស្ថិតនៅក្រោមអំណាចនៃទីផ្សារកូនជ្រូកដែលមានការប្រែប្រួលយ៉ាងរហ័ស ។ សហគ្រាសនេះអាចត្រូវការ នូវជ្រូកមេជាច្រើនដែលអាចបង្កើតកូនជ្រូកដើម្បីបង្កើនចំនួនកូនជ្រូកសម្រាប់ការលក់នៅក្នុងអំឡុងពេលដែលតម្រូវការកើនឡើងខ្ពស់ ។

ការបង្កើតកូនជ្រូក និងចិញ្ចឹមបំប៉នលក់ទៅអោយទីផ្សារ (ផលិតកម្មរួមបញ្ចូលគ្នា)

ជម្រើសរួមបញ្ចូលគ្នាដែលមានលក្ខណៈវិជ្ជាជីវៈបំផុត គឺ សហគ្រាស **បង្កើតកូនជ្រូក និងចិញ្ចឹមបំប៉នលក់ទៅអោយទីផ្សារ** ។ សហគ្រាស នេះទាក់ទងនឹងការចិញ្ចឹមជ្រូកមេដើម្បីបង្កាត់ពូជ និងបង្កើតកូន ហើយចិញ្ចឹមបំប៉នកូនជ្រូក រហូតដល់វាមានទម្ងន់ប្រមាណ ១០០ គីឡូក្រាម ។ រយៈពេលនៃផលិតកម្មទាំងមូល គឺពី ១០ ទៅ ១១ខែ ដោយ ក្នុងនោះ ៤ខែសម្រាប់ការបង្កាត់ និងដើម បូកនឹង រយៈពេលប្រហែល ៥ ទៅ ៦ខែ ដើម្បីចិញ្ចឹមកូនជ្រូកអោយធំធាត់ រហូតដល់ទម្ងន់ដែលត្រូវលក់ទៅអោយទីផ្សារ ។ ក្នុងចំណោមប្រព័ន្ធ ផលិតកម្មជ្រូកទាំងបី ការបង្កើត និងចិញ្ចឹមរួមគ្នានេះ មានសក្តានុពលភាពទីផ្សាររយៈពេលវែង និងភាពបត់បែនច្រើនជាងគេបំផុត ។ ប្រព័ន្ធនេះក៏ទាមទារនូវដើមទុន កម្លាំងពលកម្ម និងមុខជំនាញច្រើនជាងគេបំផុតផងដែរ ហើយថែមទាំងទាមទារអោយមានការប្តេជ្ញា ចិត្តរយៈពេលវែងចំពោះអាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូកនេះទៀតផង ។

គំរូថវិកាសម្រាប់សហគ្រាសនៅក្នុងប្រភេទនីមួយៗក្នុងចំណោមប្រភេទទាំងនេះ ព្រមទាំងផែនការអាជីវកម្ម និងគំរូបញ្ជីចំណាយ មាន បង្ហាញនៅក្នុង *ឧបករណ៍ទី ១ : ថវិកាសហគ្រាសសម្រាប់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក* នៅផ្នែកខាងចុងនៃសៀវភៅមគ្គុទ្ទេសក៍នេះ ។

វដ្តផលិតកម្មជ្រូក និងតម្រូវការដើមទុន

តម្រូវការដើមទុនប្រតិបត្តិការដ៏ចម្បងសម្រាប់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក ទាក់ទងនឹងថ្លៃដែលត្រូវចាយវាយទៅលើការចិញ្ចឹម ជ្រូកក្នុងអំឡុងពេល ៤-៥ខែ ។

បច្ចុប្បន្ន ឥណទានភាគច្រើនបំផុតដែលផ្តល់ដល់ឧស្សាហកម្មចិញ្ចឹមជ្រូក គឺត្រូវបានផ្តល់តាមរយៈកម្ចីក្រៅផ្លូវការពីសំណាក់មិត្តភក្តិ និង គ្រួសារ (ឬពីអ្នករកស៊ីចង់ការប្រាក់ក្នុងមូលដ្ឋាន) ហើយឥណទានផ្គត់ផ្គង់ផ្នែកកសិកម្មរយៈពេលខ្លី ត្រូវបានផ្តល់ដោយអាជីវករចែកចាយ ចំណីសត្វក្នុងស្រុក ឬអាជីវករចែកចាយបន្ត ។ ឥណទានអ្នកផ្គត់ផ្គង់ អនុញ្ញាតអោយអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកសងថ្លៃចំណីសត្វ ក្នុងរយៈពេល ១០ ទៅ ១៤ថ្ងៃ នៅក្រោយពេលទិញ និងប្រគល់ ។ ជាធម្មតា ឥណទានរយៈពេលខ្លីទាំងនេះត្រូវសងនៅពេលប្រគល់ទំនិញលើកបន្ទាប់ ។ អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកចូលចិត្តបង់ជាសាច់ប្រាក់សុទ្ធសម្រាប់ការទិញកូនជ្រូក និងឱសថព្យាបាលជំងឺសត្វ ប៉ុន្តែអ្នកផ្គត់ផ្គង់ខ្លះលក់ឱសថ និងវ៉ាក់សាំង

ដោយអោយជំពាក់សិនជាមួយនិងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ឥណទានរយៈពេលខ្លី ដោយមានលក្ខខណ្ឌប្រហាក់ប្រហែលគ្នានឹងការលក់ចំណីសត្វ
ដែរ ។

ការចិញ្ចឹមជ្រូកអាចត្រូវបានចាត់ទុកថាជាមុខរបរមួយដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ ដោយសារតែវដ្តផលិតកម្ម រយៈពេល ៤-៥ខែសម្រាប់ការ
ចិញ្ចឹមជ្រូកមួយក្បាល (ឬជ្រូកមួយហ្នូង) គឺវែងល្មមដែលតម្លៃអាចប្រែប្រួលខ្លាំងក្លា ជាពិសេសឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលនៅក្នុង
ភាពបើកចំហនៃទីផ្សារកម្ពុជាចំពោះការនាំចូលពីប្រទេសជិតខាង ។ ការព្រួយបារម្ភក្នុងចំណោមអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកដែលថាតម្លៃនឹងប្រែប្រួល
ភ្លាមៗដែលជាហេតុនាំអោយគេខាតបង់ គឺជាឧបសគ្គរារាំងអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកភាគច្រើនមិនអោយខ្ចីប្រាក់ពីអ្នករកស៊ីអោយខ្ចីប្រាក់ជាផ្លូវការ
ដូចជាធនាគារ និង ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ (MFI) ឡើយ ដោយសារពួកគេខ្លាចចំពោះការលោះយករបស់ដាក់បញ្ចាំមកវិញ (ដី និងផ្ទះ)
ច្រើនជាងហានិភ័យផ្សេងទៀតទាំងអស់ ។

កម្មវិធីអោយខ្ចីប្រាក់សម្រាប់វិស័យកសិកម្មដែលបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧-២០០៨ ដោយធនាគារ និង MFI កម្ពុជាច្រើន ឆ្លើយ
តបទៅនឹងស្ថានភាពនេះដោយផ្តល់នូវលក្ខខណ្ឌសងប្រាក់ ដែលកំណត់ពេលវេលាស្របទៅនឹង វដ្តនៃផលិតកម្មកសិកម្ម ។ "កម្មវិធីសម្រាប់
ផ្នែកកសិកម្ម" "កម្មវិធីដែលតម្រូវអោយបង់សងផ្តាច់ទាំងស្រុងតែមួយលើក" "កម្មវិធីដែលតម្រូវអោយសងរំលោះម្តងពាក់កណ្តាល" តម្រូវអោយ
បង់សងវិញនៅចុងបញ្ចប់នៃវដ្តផលិតកម្មតែមួយលើក ប៉ុន្តែកម្មវិធីច្រើនផ្តល់នូវលក្ខខណ្ឌសងវិញរយៈពេល១២ខែ ក្នុងករណីកើតមានការ
ឡើងចុះតម្លៃ ដែលធ្វើអោយវដ្តផលិតកម្មមិនអាចទទួលបានប្រាក់ចំណេញ ឬចំណេញតិចតួច ។ កម្មវិធីទាំងនេះគឺសមស្របបំផុតទៅនឹង
តម្រូវការរបស់អាជីវកម្មផលិតជ្រូកកម្ពុជា ជាពិសេសប្រសិនបើប្រាក់ជំពាក់ដែលមិនទាន់សងនៅដំណាច់នៃរយៈពេល ១២ខែ អាចទទួល
បានកម្ចីថ្មីទៀត ក្នុងករណីដែលលក្ខខណ្ឌទីផ្សារនៅតែមិនអំណោយផល ។ ចំណាត់ការបែបនេះ នឹងជាការចាំបាច់ ប្រសិនបើអ្នកផ្តល់
ហិរញ្ញប្បទានកម្ពុជា ចង់ជួយទ្រទ្រង់កំណើនរបស់វិស័យផលិតកម្មជ្រូកអោយឈានដល់កម្រិតមួយដែលអាចប្រកួតប្រជែងជាមួយប្រទេស
ជិតខាងបាន ។

ការវាយតម្លៃផលិតកម្មរដ្ឋកម្មវិញ្ញាបនបត្រ

ផលិតកម្មរដ្ឋកម្មនៅទូទាំងពិភពលោក ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយសមីការ "ធនធានដែលប្រើ-ទិន្នផល" តែមួយគត់ : តើបរិមាណសាច់ប្រាក់ សុទ្ធ និងផលិតផលសាច់ប្រាក់ផ្សេងទៀតប៉ុន្មានគឺឡូក្រាម ដែលអាចផលិតបានក្នុងបរិមាណចំណីជាក់លាក់មួយ និងតើត្រូវចំណាយអ្វីខ្លះ ។ សូចនាករសំខាន់នៃប្រតិបត្តិការសម្រាប់អាជីវកម្មចិញ្ចឹមបំប៉នរដ្ឋកម្មកសាង ទាក់ទងនឹងល្បឿននិងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រែក្លាយពីចំណី ទៅជាសាច់សត្វ ការរស់រាននៃសត្វរដ្ឋកម្មរហូតដល់ ពេលចំណូលនិងចាប់លក់ និងលទ្ធផលចុងក្រោយនៃផលិតផល - ជាកូនជ្រូកដែលល្មម សម្រាប់ការចិញ្ចឹមបំប៉ន ឬជារដ្ឋកម្មដែលមានទម្ងន់ប្រហែល ១០០គីឡូក្រាម ។

ហានិភ័យចំពោះឧស្សាហកម្មនេះ គឺភាគច្រើនកើតចេញពីជំងឺសត្វដែលធ្វើអោយជ្រូកងាប់នៅមុនពេលវាអាចត្រូវបានលក់ជាសាច់ ឬបន្ថយ ផលិតភាពនៃហ្វូងសត្វក្នុងការបង្កើតកូន និងក្នុងការផលិតសាច់សម្រាប់លក់ ។

ប្រតិបត្តិការផលិតជ្រូកដែលមានលក្ខណៈទំនើបបំផុតនៅលើពិភពលោក កត់ត្រា និងរក្សាទុកនូវបញ្ជីផលិតកម្ម និងបញ្ជីហិរញ្ញវត្ថុលំអិត បំផុតដើម្បីបង្ហាញអំពីលទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ ដោយប្រើប្រាស់ផលធៀបសាមញ្ញមួយចំនួនដែលពណ៌នាអំពីទិន្នផល និងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រែក្លាយពីចំណីសត្វទៅជាសាច់ប្រាក់ សុខភាពនៃហ្វូងសត្វ និងល្បឿននៃការបន្តពូជ និងការឡើងទម្ងន់ ។

ផលិតករកម្ពុជាភាគច្រើនបំផុត មិនទាន់ឈានទៅដល់ភាពទំនើបផ្នែកគ្រប់គ្រងការងារកម្រិតបែបនេះនៅឡើយទេ ហើយមួយចំនួនតូច ប៉ុណ្ណោះនៃពួកគេ ដែលធ្វើការកត់ត្រាបញ្ជីលំអិតគ្រប់គ្រាន់អំពីសកម្មភាពនិងការចំណាយរបស់ ពួកគេដើម្បីបង្ហាញអំពីលទ្ធផលនៃ ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនអោយបានច្បាស់លាស់នោះ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ អាជីវករផលិតជ្រូកនៅកម្ពុជាជាច្រើនអាច រកស៊ីចំណេញទៅបាន ប្រសិនបើពួកគេទទួលបានជំនាញផ្នែកផលិតកម្ម ប្រតិបត្តិការកសិដ្ឋាន សុខភាពសត្វ ការគ្រប់គ្រងការចំណាយ និង ការធ្វើម៉ាយឺតផង ។

ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃអាជីវករផលិតជ្រូកកម្ពុជា ល្បឿនមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនិងធនាគារកម្ពុជា អាចប្រើប្រាស់ការយល់ដឹងជាមូលដ្ឋាន អំពីផលិតកម្ម ព្រមទាំងការអនុវត្តដែលទាក់ទងនឹងផលិតកម្មទាំងនេះ ដែលបង្កើនលទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម និងកាត់បន្ថយ ហានិភ័យនៃជំងឺសត្វ ។ *ឧបករណ៍ទី២ : បញ្ជីផ្សេងផ្ទាត់ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យសម្រាប់ការវាយតម្លៃអាជីវករផលិតជ្រូក* គឺជាបញ្ជីផ្សេងផ្ទាត់ អំពីចំណុចសំខាន់ៗសម្រាប់ការវាយតម្លៃអាជីវកម្មរបស់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក ដោយផ្អែកលើការអនុវត្តតាមនូវវិធីកម្ម ដែលទាក់ទងនឹងកត្តានានា ដែលទំនងជានឹងប៉ះពាល់ដល់លទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មបំផុត ។

លទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការចិញ្ចឹមជ្រូក

ការវាស់វែងលទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការចិញ្ចឹមជ្រូកជាមូលដ្ឋានសម្រាប់អ្នកទិញកូនជ្រូកយកទៅចិញ្ចឹមបំប៉នយកសាច់ គឺល្បឿនដែលជ្រូក ឡើងទម្ងន់ ការចំណាយទៅលើការធ្វើអោយឡើងទម្ងន់នេះ និងទម្ងន់ចុងក្រោយនៅពេលដែលជ្រូកត្រូវបានចាប់លក់ (ពីព្រោះប្រការ នេះ គឺជាកត្តាកំណត់តម្លៃលក់) ។ អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកដែលប្រើប្រាស់ពូជជ្រូកល្អ និងចំណីគ្រប់គ្រាន់ គួរតែអាចចិញ្ចឹមជ្រូកអោយធំឆាត់ និង លក់នៅពេលវាឡើងដល់ "ទម្ងន់ដែលទីផ្សារត្រូវការ" គឺ ប្រហែលជា ១០០គីឡូក្រាម នៅក្នុងរយៈពេលប្រហែល ៤ខែកន្លះ ។ ជ្រូកធំ ឆាត់យឺតនៅក្រោយរយៈពេល ៤ខែ ហើយថ្លៃចំណាយទៅលើការចិញ្ចឹមវា នឹងលើសទម្ងន់ដែលទទួលបានបន្ថែមនៅក្រោយពេលនោះ ដែលធ្វើអោយផលិតកម្មមិនសូវទទួលបានផលចំណេញឡើយ ។

គម្រោងពង្រឹងសហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យមកម្ពុជា

ថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨

ចំពោះអ្នកផលិតកូនជ្រូក ការគ្រប់គ្រងអោយបានច្បាស់លាស់នូវភាពអំណោយផលនៃសត្វបង្កាត់ពូជ - ជាពិសេស គឺជ្រូកមេ - គឺជាប្រការដែលវិធីសាស្ត្រសំខាន់ៗទៀត ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ផលិតកម្មកូនជ្រូកមានសុចនាករវាស់វែងលទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការដែលពាក់ព័ន្ធច្រើនជាង ។ វាពិបាកនឹងរកបានប្រាក់ចំណេញក្នុងរយៈពេលវែង ប្រសិនបើអ្នកផលិតមិនមានការអនុវត្តបានល្អត្រឹមត្រូវ មិនគ្រប់គ្រងពេលវេលារវាងពីការបង្កាត់ពូជមួយលើកទៅការបង្កាត់ពូជមួយលើកទៀត និងមិនធានានូវការរស់រាននៃកូនជ្រូកដែលទើបនឹងកើតទេនោះ ។

ការរៀបចំ និងការគ្រប់គ្រងគម្រោង

ដង់ស៊ីតេជួរក្នុងទ្រុង

ជួរក្នុងការកន្លែងសមស្របដែលរៀបចំបានល្អដើម្បីអោយវាមានសុខភាពល្អ និងធំធាត់ក្នុងអត្រាសមស្រប ។ មន្ត្រីផ្នែកកម្ចីអាចពិនិត្យមើលដឹងភ្លាមៗ ថាតើអ្នកផលិតជួររៀបចំទ្រុងសម្រាប់ជួរក្នុងសមស្របដោយមានទំហំធំល្អម្នាក់អត់ ហើយប្រការនេះក៏ជាការបង្ហាញអោយឃើញថាតើអ្នកផលិតជួរក្នុងគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ដោយហ្មត់ចត់ ឬអត់ ផងដែរ ។

ការផ្តល់ទឹក

ទឹកគឺជាធនធានដ៏ចាំបាច់សម្រាប់ផលិតកម្មជួរ ហើយក៏ជាកត្តាដ៏សំខាន់សម្រាប់ការវាយតម្លៃសុខភាពសត្វ និងការគ្រប់គ្រង ។ ទឹកអណ្តូងគឺជាប្រភពដែលល្អប្រសើរ ប៉ុន្តែគេត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្ននៅពេលប្រើប្រាស់ទឹកពីក្រោមដីនេះ ដោយសារតែភាពខ្វះនៅក្នុងទឹកដែលអាចបណ្តាលទៅជាបញ្ហាសុខភាព ។ គួរជៀសវាងការប្រើទឹកស្រះ ឬត្រពាំង ។

ជាទូទៅ ការផ្តល់ទឹកដល់សត្វជួរគឺមានលក្ខណៈសាមញ្ញបំផុត ។ ទុយោទឹកដែលតភ្ជាប់ទៅរោងចិញ្ចឹមជួរ គួរតែការពារអោយបានត្រឹមត្រូវដើម្បីជៀសវាងការខូចខាត ។ "ឧបករណ៍បន្សាច់ទឹកដោយស្វ័យប្រវត្តិ" គឺជាជម្រើសជាទូទៅរបស់អ្នកចិញ្ចឹមជួរដែលមានបទពិសោធន៍ ។ ទីតាំងនៃឧបករណ៍នេះ និងចំនួនជួរដែលប្រើឧបករណ៍នីមួយៗ គឺជាសូចនាករដែលអាចបង្ហាញថា អ្នកចិញ្ចឹមជួរយល់ដឹងអំពីវិធីធានាសុខភាព និងការធំធាត់នៃសត្វចិញ្ចឹមរបស់ខ្លួន ។

ការចាត់ចែងលាមកសត្វ

ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់សម្រាប់ប្រតិបត្តិការដែលមានទ្រង់ទ្រាយធំ ជារឿយៗត្រូវការកម្លាំងពលកម្មច្រើន ។ ការប្រមូលលាមកជួរចេញពីទ្រុង ចេញពីអគារ និងយកទៅទុកនៅទីវាល ត្រូវតែធ្វើផែនការអោយបានហ្មត់ចត់ នៅមុនពេលដែលប្រតិបត្តិការចិញ្ចឹមជួរវិកកាន់តែធំ ។ នៅពេលចាត់ចែងលាមកសត្វ អ្នកផលិតគួរតែដឹងអំពីកត្តា ដែលអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាព និងគួរចេះគិតគូរចំពោះអ្នកជិតខាង ។

អ្នកផលិតជួរនៅកម្ពុជាជាច្រើនដំឡើងឧបករណ៍បំប្លែងលាមកសត្វ ដែលត្រូវបានស្ថាបនានៅក្នុងខេត្តចំនួន ៧ តាមរយៈកម្មវិធីមួយឈ្មោះថា National Biodigester Program ។ ការដំឡើងឧបករណ៍បំប្លែងលាមកសត្វមួយ ត្រូវចំណាយប្រាក់យ៉ាងតិចបំផុត ៤០០ ដុល្លារ ។ ឧបករណ៍នេះអាចបំប្លែងលាមកជួរ និងគោទៅជាល្បាយជីដែលមានគុណភាពខ្ពស់ និងផលិតឧស្ម័នមេតានសម្រាប់ប្រើសេចក្តីត្រូវការផ្នែកចម្អិន និងភ្លើងបំភ្លឺ ។ នេះគឺជាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងលាមកសត្វដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់អ្នកផលិតជួរដែលមានចំនួនកើនឡើងកាន់តែច្រើន និងជាការវិនិយោគទុនដ៏សំខាន់នៅក្នុងប្រតិបត្តិការផលិតជួរ ។

សុខភាពសត្វ

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជំងឺសត្វដ៏មានគ្រោះថ្នាក់កើតមានគ្រប់ទិសទី ។ អ្នកផលិតជ្រូកដែលពូកែចាត់វិធានការដើម្បីការពារប្រតិបត្តិការ កសិដ្ឋានចិញ្ចឹមជ្រូករបស់ពួកគេ ។ ទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗមួយចំនួននៃការថែទាំសុខភាពសត្វ និងការបង្ការជំងឺ រួមមាន : (១) ការទិញជ្រូក សម្រាប់បង្កាត់ពូជ ឬកូនជ្រូកសម្រាប់ចិញ្ចឹមបំប៉នយកសាច់ពីប្រភពដែលស្គាល់ច្បាស់ (២) ថែទាំកន្លែងចិញ្ចឹមអោយស្អាត និងមាន អនាម័យ និងរក្សាអោយមានខ្យល់ចេញចូលគ្រប់គ្រាន់ (៣) ការធ្វើផែនការសម្រាប់សុខភាពសត្វ ។

ជាធម្មតា ការធ្វើផែនការសុខភាពសត្វ រួមមានវិធានការសម្រាប់ (១) ការកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃជំងឺថ្មី ដែលឆ្លងតាមរយៈការបន្ថែម សត្វ ឬភ្ញៀវ (ដូចជា អ្នកទិញ) (២) ការរក្សាអនាម័យ (៣) ការព្យាបាល ឬទម្លាក់ សត្វល្អិតប្រភេទបារ៉ាសិត (៤) ការបង្ការ និង គ្រប់គ្រងជំងឺផ្នែកផ្លូវដង្ហើម ជំងឺផ្នែកប្រព័ន្ធបន្តពូជ និងជំងឺរាក ។

អ្នកផលិតជ្រូកនៅកម្ពុជាដែលមានបទពិសោធន៍ ផ្តល់ភ័ក្ត្រសំខាន់ និងការព្យាបាលសម្រាប់បារ៉ាសិតជាទៀងទាត់ដល់ជ្រូករបស់ពួកគេ និង ព្យាបាលជំងឺផ្សេងៗទៀតភ្លាមៗ ។ ការអនុវត្តវិធានគ្រប់គ្រងកសិដ្ឋានបានល្អ ក៏ចូលរួមចំណែកដល់ការកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការឆ្លងជំងឺ និងលើកកម្ពស់សុខភាពសត្វ ។

ការគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងការចំណាយ

ចំណីសត្វ

ចំណីសត្វ គឺជាការចំណាយដ៏ចម្បងនៃគ្រប់ប្រព័ន្ធផលិតកម្មជ្រូក ។ ជាទូទៅ ប្រតិបត្តិការបង្កើតកូនជ្រូកនិងចិញ្ចឹម បំប៉នលក់ជាជ្រូកសាច់ នឹងចំណាយ ៧៥% នៃការចំណាយសរុបទៅលើចំណីសត្វ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងប្រតិបត្តិការ បង្កើតនិងលក់កូនជ្រូកដែលមាន ៥០% និងប្រតិបត្តិការទិញកូនជ្រូកយកទៅចិញ្ចឹមបំប៉នលក់ជាជ្រូកសាច់ ដែលមាន ៦៥% ។

អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកខ្នាតតូចបំផុតនៅកម្ពុជា តាមទំនៀមទម្លាប់ គឺពឹងផ្អែកទៅលើកាកសំណល់ម្ហូបអាហារនៅផ្ទះបាយ និងកន្លែងសម្រាប់ជា ចំណីសត្វដែលធ្វើអោយលទ្ធផលនៃការចិញ្ចឹមមានភាពមិនសមស្រប ។ អ្នកចិញ្ចឹមដែលមាន ទ្រង់ទ្រាយធំជាងនេះ (SME) ជាធម្មតា ប្រើប្រាស់ចំណីសត្វ (លាយ) ដែលផលិតដោយរោងចក្រក្រុមហ៊ុន CP Group, Medivet និង Worldvet និង Thom Thom ។ ពួកគេធ្វើដូច្នេះដើម្បីផ្តល់ចំណីដែលមានគុណភាព អាចទស្សន៍ទាយបានដល់ជ្រូក ដែលនាំអោយអត្រានៃការចំណូលចាស់ និងទិន្នផលសាច់ មានភាពប្រសើរជាង ។

ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណា ការពឹងផ្អែកលើចំណីសត្វលាយដែលផលិតដោយរោងចក្រអាចចំណាយអស់ប្រាក់ច្រើន ។ អ្នកផលិតជ្រូកដែលមាន បទពិសោធន៍ ជារឿយៗ ដាក់លាយចំណីសត្វទិញពីរោងចក្រជាមួយនឹងគ្រឿងផ្សំផ្សេងៗ ទៀត ដូចជា កន្ទក់ ពោត សាច់ត្រី និងបាយ ស្រា ។ ការលាយចំណីសត្វច្រើនមុខអាចទទួលយកបាន ប្រសិនបើអ្នកផលិតទទួលបានអត្រាចំណាត់ចែងនៃជ្រូកល្អប្រសើរ ខណៈដែលការ គ្រប់គ្រងថ្លៃចំណាយផលិតកម្មបានល្អដែរនោះ ។ កត្តាដែលសំខាន់បំផុត គឺវាយតម្លៃមើលថាតើអ្នកផលិតដឹងអំពីលទ្ធភាពរបស់ពួកគេ ក្នុងការគ្រប់គ្រងថ្លៃចំណាយ តាមរយៈប្រព័ន្ធផ្តល់ចំណីលាយចម្រុះ ឬអត់ ។

អ្នកផលិតដែលមានបច្ចេកទេសទំនើបខ្លាំង អាចដាំដុះធុញជាតិដោយខ្លួនឯង ទិញគ្រឿងផ្សំម្តងច្រើនៗ និងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍កិន និងលាយផ្ទាល់ខ្លួនដើម្បីកាត់បន្ថយថ្លៃចំណាយទៅលើចំណី ។ ប៉ុន្តែការទុកដាក់អោយបានសមស្របនូវគ្រឿងផ្សំចំណីសត្វដែលមានបរិមាណច្រើន គឺជាការចាំបាច់ ។ សមាគមចិញ្ចឹមជ្រូកនៅកម្ពុជាមួយចំនួន កំពុងខិតខំធ្វើការឆ្ពោះទៅរកការផលិត ឬលាយចំណីសត្វជាលក្ខណៈក្នុងស្រុកដើម្បីជួយដល់អ្នកផលិតជ្រូកនៅក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយថ្លៃចំណាយ ។

ការកត់ត្រាបញ្ជី

ការកត់ត្រាបញ្ជីបានល្អត្រឹមត្រូវ គឺជាគន្លឹះសម្រាប់ការចាត់ចែងការងារ ការគ្រប់គ្រងថ្លៃចំណាយបានល្អប្រសើរ និងភាពអាចរកបានប្រាក់ចំណេញក្នុងរយៈពេលវែងនៅក្នុងអាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូក ។

បញ្ជីដែលអ្នកផលិតជ្រូកត្រូវរក្សាទុកនោះ មាន ៣ប្រភេទ : បញ្ជីហិរញ្ញវត្ថុ បញ្ជីផលិតកម្ម និងបញ្ជីព័ត៌មាន ។ ការដឹងអំពីបញ្ជីអ្វីខ្លះដែលអ្នកផលិតជ្រូករក្សាទុក អាចជួយអ្នកផ្តល់ប្រាក់កម្ចីអោយបានយល់អំពីថាតើពួកគេមានភាពម៉ឺងម៉ាត់ជាមួយនឹងអាជីវកម្មរបស់ពួកគេយ៉ាងណា និងអំពីថាតើពួកគេកំពុងសកម្មក្នុងការស្វែងរកឱកាសដើម្បីគ្រប់គ្រងថ្លៃចំណាយ និងលើកកម្ពស់លទ្ធភាពរកប្រាក់ចំណេញដែរឬយ៉ាងណា ។

បញ្ជីផលិតកម្មសម្រាប់អ្នកទិញកូនជ្រូកមកចិញ្ចឹមបំប៉នដើម្បីលក់ជាជ្រូកសាច់ យ៉ាងហោចណាស់ គួររួមបញ្ចូលនូវព័ត៌មានដូចជាប្រភពដើមនៃកូនជ្រូក កាលបរិច្ឆេទនៃការទិញកូនជ្រូក ទម្ងន់ជ្រូកនៅពេលទិញ កាលបរិច្ឆេទនៃការលក់ ទម្ងន់ជ្រូកនៅពេលលក់ និងកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្តល់វ៉ាក់សាំងនិងការព្យាបាលសម្លាប់ប៉ារ៉ាសិត ។

លក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការកត់ត្រាបញ្ជីផលិតកម្មសម្រាប់ប្រតិបត្តិការបង្កើតកូនជ្រូក (អ្នកបង្កាត់ពូជនិងលក់កូនជ្រូក) គឺ មានភាពស្មុគស្មាញជាងបញ្ជីផលិតកម្មសម្រាប់ប្រតិបត្តិការទិញកូនជ្រូកចិញ្ចឹមបំប៉នដើម្បីលក់ជាជ្រូកសាច់ ។ ពេលវេលានៃការបង្កាត់ពូជជ្រូក គួរត្រូវបានគ្រប់គ្រងច្បាស់លាស់ ដើម្បីធានានូវលទ្ធភាពរកបានប្រាក់ចំណេញខ្ពស់បំផុត ហើយបញ្ជីនេះគឺជាការចាំបាច់សម្រាប់ការរកអោយឃើញនិងកែតម្រូវបញ្ហា នៅពេលដែលវាកើតមានឡើង ។ បញ្ជីផលិតកម្មដែលសំខាន់សម្រាប់អាជីវកម្មបង្កើតកូនជ្រូក រួមមានកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្តាច់ដោះ កាលបរិច្ឆេទនៃការបង្កាត់ពូជ ទំហំកូនជ្រូក និងការរស់រាន ព្រមទាំងកាលបរិច្ឆេទនៃការចាក់វ៉ាក់សាំង និងការព្យាបាលសម្លាប់ប៉ារ៉ាសិតដល់មេជ្រូក និងកូនជ្រូក ។

ដោយសារតែអាជីវកម្មផលិតជ្រូកនៅកម្ពុជាភាគច្រើនបំផុតផ្អែកលើសាច់ប្រាក់ស្ងួត បញ្ជីនៃការទិញនិងការចំណាយ គឺជាសញ្ញាមួយបង្ហាញអំពីភាពហ្មត់ចត់នៅក្នុងការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម ។ ទម្រង់គំរូនៃបញ្ជីចំណូលនិងចំណាយប្រចាំ ខែ ដែលអាចថតចម្លងនិងចែកចាយដោយសេរីដល់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក គឺមានភ្ជាប់ជាមួយនៅក្នុង *ឧបករណ៍ទី ៣ : បញ្ជីអាជីវកម្ម ចិញ្ចឹមជ្រូក* នៅផ្នែកខាងចុងនៃសៀវភៅនេះ ។ គម្រោង MSME លើកទឹកចិត្តអោយអ្នកធ្វើការចែកចាយ ទម្រង់បញ្ជីនេះដល់អតិថិជនរបស់អ្នកដែលមកពីវិស័យឧស្សាហកម្មជ្រូក និងផ្តល់នូវព័ត៌មានជាមូលដ្ឋានស្តីពីរបៀបបំពេញទម្រង់បញ្ជីនេះ ។

ម៉ារីយ៉ែតធីង (ការអភិវឌ្ឍន៍)

បញ្ហាម៉ារីយ៉ែតធីង គឺសំខាន់ខ្លាំងណាស់ចំពោះអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកនៅកម្ពុជា ។ ទីផ្សារជ្រូកនៅកម្ពុជា បានត្រូវទទួលរងនូវការប្រកួតប្រជែង ជាច្រើនពីជ្រូកនាំចូលពីប្រទេសថៃនិងប្រទេសវៀតណាម ហេតុដូច្នេះហើយ វាមានលក្ខណៈផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងវដ្តផលិតកម្មយ៉ាងខ្លាំង ។

អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកនៅកម្ពុជា ពុំទាន់បានបង្កើតនូវយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានៃការឡើងចុះតម្លៃ និងហានិភ័យ នៅលើទីផ្សារដែលបណ្តាលមកពីការឡើងចុះនេះនៅឡើយទេ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងនេះក្តី កិច្ចប្រឹងប្រែងជាច្រើនក្នុងការកសាងយីហោជ្រូក នៅតាមខេត្ត ការចងក្រងជាសមាគម និងការបង្កើតទំនាក់ទំនងល្អ ប្រសើរជាមួយអ្នកទិញ កំពុងត្រូវបានអនុវត្ត ។ ទោះជាយ៉ាងណា សូម្បីតែអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកប្រកបដោយលក្ខណៈអាជីពត្រឹមត្រូវ ជារឿយៗ ក៏ផ្អាកអាជីវកម្មបណ្តោះអាសន្នផងដែរនៅក្នុងអំឡុងពេលដែល មានការនាំចូលច្រើន និងចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការឡើងវិញនៅពេលដែលលក្ខខណ្ឌទីផ្សារមានភាពអនុគ្រោះជាងមុន ។

ការជ្រើសរើសពូជ :

អ្វីដែលទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងបញ្ហាម៉ារីយ៉ែតធីង គឺការជ្រើសរើសពូជជ្រូករបស់អ្នកចិញ្ចឹម ។ មានជម្រើសពូជជ្រូកជាច្រើនដែលអាច ទទួលយកបាន ប៉ុន្តែប្រភេទពូជជ្រូកនីមួយៗសុទ្ធតែមានទាំងហានិភ័យ និងមានទាំង ផលប្រយោជន៍ ។ ការកែលម្អពូជជ្រូក គឺជាប្រការ មួយក្នុងចំណោមប្រការជាច្រើន ដែលអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកនៅកម្ពុជា ត្រូវធ្វើមុនដំបូងគេ នៅពេលពួកគេប្រែក្លាយពីការចិញ្ចឹមបន្តិចបន្តួច នៅ ក្រោយផ្ទះទៅជាប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មខ្នាតតូចនោះ ។

ពូជជ្រូកកូនកាត់ (ពូជល្អ ឬពូជដែលមានហ្សេនេទិចខ្ពស់) គឺពូជជ្រូកដែលកើតចេញពីពូជដែលមានដើមកំណើតពីក្រៅស្រុកដែលមាន លក្ខណៈល្អ បង្កាត់ជាមួយពូជជ្រូកខ្មែរដែលតែងចិញ្ចឹមជាប្រពៃណី ។ ពូជជ្រូកកូនកាត់ នៃប្រភេទទាំងនេះ ច្រើនតែមានរូបបញ្ចូលគ្នានូវ លក្ខណៈល្អៗច្រើន - ជាពិសេស ទិន្នផលសាច់មិនសូវមានខ្លាញ់ - និងមានប្រព័ន្ធទប់ទល់នឹងជំងឺខ្លាំងក្លា និងសម្របខ្លួនបានល្អជាមួយនឹង លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុត្រូពិក ។

ជាទូទៅ ទីផ្សារនៅក្នុងក្រុងភ្នំពេញនិងខេត្តសៀមរាប ត្រូវការខ្លាំងនូវសាច់ជ្រូកមិនសូវមានខ្លាញ់ដែលផ្តល់ដោយពូជជ្រូកកូនកាត់ ដូចជា ពូជជ្រូកដែលផ្តល់ដោយក្រុមហ៊ុន CP និងអាជីវកម្មផលិតកូនជ្រូកដោយខ្លួនឯងផង ។

ពូជជ្រូក "ធម្មតា" - ពូជជ្រូកនៅកម្ពុជា - ច្រើនតែមានសារធាតុខ្លាញ់ខ្ពស់ និងសាច់សុទ្ធតិច ។ ពូជជ្រូកទាំងនេះ អាចនឹងជាតម្រូវការ របស់ទីផ្សារក្នុងភូមិ ប៉ុន្តែមិនសូវមានលក្ខណៈទាក់ទាញចំពោះទីផ្សារនៅទីក្រុងឡើយ ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់គម្រោង MSME បង្ហាញថា កសិករទទួលបានផលចំណូលពីពូជជ្រូកធម្មតា (ពូជក្នុងស្រុក) ចន្លោះពី ២០% ទៅ ៣០% តិចជាងផលចំណូលដែលគេទទួល បានពីពូជជ្រូកកែលម្អ (ពូជជ្រូកកូនកាត់ ឬពូជជ្រូកដែលមានហ្សេនេទិចខ្ពស់) ។ ពូជជ្រូកកូនកាត់ទាំងនេះ ហាក់ដូចជាផ្សំខ្លួនបានយ៉ាង ល្អប្រសើរជាមួយនឹងលក្ខខណ្ឌនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយអាចទប់ទល់នឹងជំងឺបានខ្លាំងជាង ។

ការចិញ្ចឹមពូជជ្រូកកូនកាត់អោយបានជោគជ័យ គឺត្រូវការនូវចំណីសត្វ ឱសថ/វ៉ាក់សាំងថ្លៃ និងដើមទុន ព្រមទាំងជំនាញបច្ចេកទេស ច្រើនជាងការចិញ្ចឹមជ្រូកពូជក្នុងស្រុក ។

កត្តាដែលសំខាន់បំផុតនៅក្នុងការវាយតម្លៃភាពស័ក្តិសមនឹងទទួលបានផលចំណូលរបស់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក គឺរបៀបដែលអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកផ្សារ ភ្ជាប់ជម្រើសពូជជ្រូករបស់ខ្លួនជាមួយនឹងទីផ្សារដែលខ្លួនចង់បម្រើ ។ អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកដែលមិន ដឹងអំពីសេចក្តីត្រូវការនៃទីផ្សារដែល

ពួកគេបម្រើ គឺច្រើនតែទទួលបានតម្លៃទាបសម្រាប់ផលិតផលរបស់ពួកគេ និងអាចធ្លាក់ក្នុងស្ថានភាពរកទីផ្សារសម្រាប់លក់ជ្រួតរបស់ខ្លួន មិនបាននៅក្នុងអំឡុងពេលដែលការនាំចូលកើនខ្ពស់ ។

ទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកទិញ :

អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកទ្រង់ទ្រាយតូចនិងមធ្យម ជាធម្មតាតែងលក់ជ្រូកទៅអោយឈ្មួញប្រមូលទិញក្នុងស្រុក ទៅអោយអាជីវករទិញ-លក់ក្នុង ទ្រង់ទ្រាយធំ ឬលក់ផ្ទាល់ទៅអោយកន្លែងកាប់ (ទឹសត្តឃាត) ។ ទាំងចំនួននិងទាំងគុណភាព នៃទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកទិញ គឺជាកត្តា កំណត់ដ៏សំខាន់អំពីជោគជ័យរបស់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកទ្រង់ទ្រាយតូច ។

អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកដែលមានលក្ខណៈអាជីពខ្ពស់ (អ្នកចិញ្ចឹមបំប៉នដើម្បីលក់ជាជ្រូកសាច់) យល់អំពីតម្រូវការគុណភាពរបស់ទីផ្សារធំៗ ទីផ្សារអ្នកមាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (សាច់ជ្រូកដែលមានខ្លាញ់តិច ។ល។) និងមាន (១) ទំនាក់ទំនងរឹងមាំជាមួយអ្នកទិញច្រើននាក់ ឬក្នុងករណីមិនសូវល្អកញ្ចប់ (២) កិច្ចព្រមព្រៀងរយៈពេលវែងជាមួយអ្នក ទិញតែម្នាក់ ដែលជូនកាលជាសមាជិកគ្រួសារ ។ ប្រការនេះ ផ្តល់នូវកម្រិតស្ថិរភាពខ្ពស់សម្រាប់ការលក់ជ្រូក ។

ទីផ្សាររបស់អ្នកផលិតកូនជ្រូក (អ្នកបង្កាត់ពូជនិងបង្កើតកូនជ្រូក) មានភាពពឹងផ្អែកខ្លាំងទៅលើសកម្មភាពរបស់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកក្នុងស្រុក ដែលកើតចេញពីតម្រូវការទីផ្សារចុងក្រោយបំផុត ។ កូនជ្រូកពិបាកនឹងលក់ចេញ ទៅពេលដែលអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នដើម្បីលក់ជាជ្រូក សាច់ គ្មានភាពជឿជាក់ទៅលើលទ្ធភាពរបស់ពួកគេដើម្បីលក់ជ្រូកដែលចិញ្ចឹមធំ ។ តម្លៃកូនជ្រូកឡើងខ្ពស់ខ្លាំង នៅក្នុងអំឡុងពេល នៃរដូវដែលមានតម្រូវការខ្ពស់ ។ ដោយសារតែប្រតិបត្តិការរួមបញ្ចូលគ្នា (បង្កាត់ពូជ និងបង្កើតកូនជ្រូក) ស្រូបយកនូវហានិភ័យផ្នែក ទីផ្សារទាំង២ប្រភេទនេះ ប្រតិបត្តិការនេះអាចរកបានប្រាក់ចំណេញច្រើននៅពេលដែលមានតម្រូវការខ្ពស់ ប៉ុន្តែត្រូវការនូវការចំណាយ ច្រើនដើម្បីចិញ្ចឹមថែរក្សាសត្វដែលត្រូវបង្កាត់ពូជអោយនៅមានជីវិត និងមានផលិតភាពនៅក្នុងអំឡុងពេលដែលតម្រូវការធ្លាក់ចុះ ដែល មានប្រាក់ចំណូលទាប ។

កេរ្តិ៍ឈ្មោះ :

កេរ្តិ៍ឈ្មោះ គឺជាកត្តាសំខាន់ជាពិសេសសម្រាប់អ្នកបង្កាត់ពូជនិងបង្កើតកូនជ្រូក ។ កេរ្តិ៍ឈ្មោះសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ នូវកូនជ្រូកដែលមាន សុខភាពល្អ និងមានផលិតភាពខ្ពស់ ដែលអាចធំធាត់ទៅជាជ្រូកដែលងាយលក់ចេញទៅអោយទីផ្សារ បង្ហាញថា អ្នកផលិតកូនជ្រូកនោះ គឺជាអ្នកដែលមានជំនាញខ្ពស់ជាមួយនឹងមូលដ្ឋានអតិថិជនគ្រប់គ្រាន់ ។

ឧបករណ៍ ១ : ថវិការបស់សហគ្រាសសម្រាប់ការចិញ្ចឹមជ្រូក

ថវិកាប្រតិបត្តិការដែលមាននៅក្នុងផ្នែកនេះ បង្ហាញអំពីរបៀបគណនាថាតើប្រតិបត្តិការចិញ្ចឹមជ្រូកអាចរកប្រាក់ចំណេញបានដែរឬទេ ផ្អែកលើព័ត៌មានអំពីតម្លៃលក់ដែលរំពឹងទុក និងថ្លៃចំណាយក្នុងការចិញ្ចឹមជ្រូក ។

ថវិកាទាំងនេះក៏អាចពន្យល់ហេតុផលអំពីការខាតបង់ ដោយសារជ្រូក ឬមេជ្រូកងាប់ ដូច្នេះការប្រមូលព័ត៌មានពីអ្នកផលិតអំពីការខាតបង់ជាធម្មតាទៅលើប្លង់ជ្រូករបស់ពួកគេ នឹងធ្វើអោយថវិកាកាន់តែមានភាពត្រឹមត្រូវ ។

អ្នកអាចទទួលបានថវិកាទាំងនេះ នៅក្នុងទម្រង់អេឡិចត្រូនិក ដោយទាក់ទងគម្រោង Cambodia MSME ដោយផ្ទាល់ និងស្នើអោយពួកគេនិយាយទៅកាន់ក្រុមផលិតកម្មជ្រូក ។

ថវិកាគំរូ : ចំណាយមិនគួរបញ្ចូលទិស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឡើយ ២

ថវិកាគំរូសម្រាប់មិត្តិយជ្រក - មួយឆ្នាំ						
ចំណូល	ថ្លៃ	ឯកតា	x	បរិមាណ	ឯកតា	សរុប
ជ្រកទីផ្សារ	\$2.00	ក្នុង១គីឡូ	x	100	គីឡូ	= \$200.00
ចំណាយប្រែប្រួល						
ជ្រកពូជ (កូនជ្រក)	\$50.00	ក្បាល	x	1	ក្បាល	= \$50.00
ការប្រាក់ចំពោះប្រាក់ខ្ចីសម្រាប់កូនជ្រក	24%		x	0	ខែ	= \$0.00
ចំណាយលើចំណី						
ចំណីផ្សំ	\$0.50	ក្នុង១គីឡូ	x	200.0	គីឡូ	= \$100.00
កន្ទក់	\$0.17	ក្នុង១គីឡូ	x	82	គីឡូ	= 13.94
ពោត	\$0.06	ក្នុង១គីឡូ	x	32	គីឡូ	= 1.92
គ្រឿងផ្សំដទៃទៀត ១	\$0.30	ក្នុង១គីឡូ	x	5.0	គីឡូ	= 1.50
គ្រឿងផ្សំដទៃទៀត ២	\$10.00	ក្នុង១គីឡូ	x	0.3	គីឡូ	= 3.00
សារធាតុបន្ថែមលើចំណី						3.00
ផ្សេងៗ (ឧ. ប្រដាប់ដាក់ទឹកផឹក)						0.15
ចំណាយលើចំណីសរុប						\$123.51
ការព្យាបាល និងថ្នាំ						\$4.00
ប្រេង ជួសជុល សេវាសាធារណៈ						3.50
ទីផ្សារ និងចំណាយបន្ទាប់បន្សំ						4.00
ផ្សេងៗ						0.00
ចំណាយលើជីលាមកសត្វ	\$0.01	ក្នុង១សំបុក	x	190	សំបុក	= 1.90
ការប្រាក់លើចំណាយប្រែប្រួល	24%	ក្នុង១ឆ្នាំ	x	0	ខែ	= 0.00
ខាតបង់ដោយសារជ្រកងាប់	0.05	hd	x			= 2.50
កម្លាំងពលកម្ម	\$0.25	ក្នុង១ម៉ោង	x	0.2	ម៉ោង	= 0.05
ចំណាយប្រែប្រួលសរុប						\$189.46
ចំណូល (ប្រាក់ចំណេញ) លើចំណាយប្រែប្រួល						\$10.54
ចំណាយថេរ						

គ្រឿងចក្រ បរិក្ខារ		\$2.50
សរុបចំណាយទាំងអស់		\$191.96
ចំណូល (ប្រាក់ចំណេញ) លើចំណាយសរុប	ចំណូលដក (-) ចំណាយទាំងអស់	\$8.04
ថ្លៃលក់ស្ទើរដើមសម្រាប់ចំណាយប្រែប្រួល	ចំណាយប្រែប្រួលសរុបចែក (+) ចំណូល	\$1.89
ថ្លៃលក់ស្ទើរដើមសម្រាប់ចំណាយទាំងអស់	សរុបចំណាយទាំងអស់ចែក (+) ចំណូល	\$1.92

មតិការគំរូ : ម៉ូណូយមិនបញ្ចូលពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃក្រុមប្រទេសកម្ពុជាឡើយ ខ

ឧបត្ថម្ភចិញ្ចឹមជ្រូក ~ ឧបត្ថម្ភកូនជ្រូក ~ មួយសំបុក

ប្រសិទ្ធផលផលិតកម្ម

ការផ្តាច់ដោះជាមធ្យម	8.3	ជ្រូកក្នុង១សំបុក
ការខាតបង់ដោយជ្រូកងាប់	4%	
ការខាតបង់ដោយមេជ្រូកងាប់	5%	
សំបុកក្នុង១មេជ្រូកក្នុង១ឆ្នាំ	2.3	
សំបុកក្នុង១ជីវិតមេជ្រូក	4.0	

ចំណូល	ថ្លៃ	ឯកតា	បរិមាណ	ឯកតា	Total
ជ្រូកទីផ្សារ	\$2.00	ក្នុង១គីឡូ	100	គីឡូ	7.97 ក្បាល = \$1,593.60
ការលក់មេជ្រូកជ្រើសរើស	\$0.70	ក្នុង១គីឡូ	200	គីឡូ	0.25 ក្បាល = \$35.00
ចំណូលដុល					\$1,628.60

ចំណាយប្រែប្រួល

ចំណាយលើចំណី	ថ្លៃ	ឯកតា	បរិមាណ	ឯកតា	Total
ចំណីផ្សំ	\$0.50	ក្នុង១គីឡូ	97	គីឡូ	= \$48.50
កន្ទក់	\$0.17	ក្នុង១គីឡូ	943	គីឡូ	= \$160.31
ពោត	\$0.06	ក្នុង១គីឡូ	267	គីឡូ	= \$16.02
គ្រឿងផ្សំចំណីដទៃផ្សេងទៀត	\$0.45	ក្នុង១គីឡូ	35	គីឡូ	= \$15.75
វីតាមីន និងសារធាតុរ៉ែ	\$0.30	ក្នុង១គីឡូ	95	គីឡូ	= \$28.50
វាលស្មៅ	\$35.00	ក្នុង១ហិកតា	0.2	ha	= \$7.00
សារធាតុបន្ថែមលើចំណី					\$22.00
ផ្សេងៗ					\$0.00
ចំណាយលើចំណីសរុប					\$298.08

ការប្រោស និងសុខភាព					\$34.00
ប្រេង ជួសជុល សេវាសាធារណៈ					35.00
ទ្រុឌជ្រូក ទីផ្សារ និងចំណាយបន្ទាប់បន្សំ					45.00
ផ្សេងៗ					0.00
ការប្រាក់លើចំណាយប្រែប្រួល	24%		0	ខែ	= 0.00
កម្លាំងពលកម្ម	\$0.25	ក្នុង១ម៉ោង	12	ម៉ោង	= 3.00

ចំណាយប្រែប្រួលសរុប \$415.08

ចំណូលលើចំណាយប្រែប្រួល

ចំណាយថេរ

គ្រឿងចក្រ បរិក្ខារ

\$50.00

ចំណាយលើការបង្កាត់

13.00

បាញ់ក/ទឹកកាមមេធាវីត

កូនជ្រូកញីជំនួស

\$200.00

ក្បាល

x

0.26

ក្បាល

= 52.50

ការប្រាក់ ធានារ៉ាប់រងលើការបង្កាត់

10%

x

5.2

ខែ

= 8.70

ជ្រូក

ចំណាយថេរសរុប

\$124.20

សរុបចំណាយទាំងអស់

\$539.28

ចំណូលលើចំណាយសរុប

\$1,089.32

ថ្លៃលក់ស្មើដើមសម្រាប់ចំណាយប្រែប្រួល

\$0.48

ក្នុង១គីឡូ

ថ្លៃលក់ស្មើដើមសម្រាប់ចំណាយទាំងអស់

\$0.63

ក្នុង១គីឡូ

ផលិតកម្មចិញ្ចឹមជ្រូក ~ ចិញ្ចឹមកូនជ្រូករហូតដល់ដំណាលកំណាត់ ~ មួយសំបុក

ប្រសិទ្ធផលផលិតកម្ម

ការផ្តាច់ដោះជាមធ្យម		ជ្រូកក្នុង១សំបុក
ការខាតបង់ដោយជ្រូកងាប់ (%)	%	
ការខាតបង់ដោយមេជ្រូកងាប់ (%)	%	
សំបុកក្នុង១មេជ្រូកក្នុង១ឆ្នាំ		
ក្នុង១ជីវិតមេជ្រូក		

សរុប

ចំណូល

	ថ្លៃ	ឯកតា	បរិមាណ	ឯកតា		
ជ្រូកទីផ្សារ	\$	ក្នុង១គីឡូ	x	គីឡូ	x	ក្បាល = \$ Note 1
ការលក់មេជ្រូកចាស់	\$	ក្នុង១គីឡូ	x	គីឡូ	x	ក្បាល = \$ Note 2

ចំណូលដុល

\$

ចំណាយប្រែប្រួល

ចំណាយលើចំណី

	ថ្លៃ	ឯកតា	បរិមាណ	ឯកតា	
ចំណីផ្សំ	\$	ក្នុង១គីឡូ	x	គីឡូ	= \$
កន្ទក់	\$	ក្នុង១គីឡូ	x	គីឡូ	= \$
ពោត	\$	ក្នុង១គីឡូ	x	គីឡូ	= \$
គ្រឿងផ្សំចំណីដទៃទៀត	\$	ក្នុង១គីឡូ	x	គីឡូ	= \$
វីតាមីន និងសារធាតុរ៉ែ	\$	ក្នុង១គីឡូ	x	គីឡូ	= \$
វាលស្មៅ	\$	ក្នុង១ហាត	x	ហាត	= \$
សារធាតុបន្ថែមលើចំណី					\$
ផ្សេងៗ					\$

ចំណាយលើចំណីសរុប

\$

ការព្យាបាល និងសុខភាព

\$

ប្រេង ជួសជុល សេវាសាធារណៈ

\$

ទ្រុឌជ្រូក ទីផ្សារ និងចំណាយបន្ទាប់បន្សំ

\$

ផ្សេងៗ

\$

ការប្រាក់លើចំណាយប្រែប្រួល

%		x		ខែ	= \$
\$	ក្នុង១ម៉ោង	x		ម៉ោង	= \$

ចំណាយប្រែប្រួលសរុប

\$

ចំណូលលើចំណាយប្រែប្រួល

\$

ចំណាយថេរ

គ្រឿងចក្រ បរិក្ខារ

\$

ចំណាយលើការបង្កាត់ជ្រូក

\$

បាញ់/ទឹកកាមមេជីវិត

មេជ្រូកជំនួស

\$

ក្បាល

x

0.00

ក្បាល

= \$

Note 3

ការប្រាក់ ធានារ៉ាប់រងលើការបង្កាត់ជ្រូក

%

x

0.0

ខែ

= \$

ចំណាយថេរសរុប

\$

សរុបចំណាយទាំងអស់

\$

ចំណូលលើចំណាយសរុប

ចំណូលដក (-) ចំណាយទាំងអស់

\$

ថ្លៃលក់ស្មើដើមសម្រាប់ចំណាយប្រែប្រួល

ចំណាយប្រែប្រួលសរុបចែក (÷) ចំណូល

\$

ក្នុង១គី

ក

ថ្លៃលក់ស្មើដើមសម្រាប់ចំណាយទាំងអស់

សរុបចំណាយទាំងអស់ចែក (÷) ចំណូល

\$

ក្នុង១គី

ក

១ ការលក់សរុប = អត្រាផ្តាច់ដោះមធ្យមដក (-) ការខាតបង់ដោយសារការកូនជ្រូកងាប់ក្នុងកូនជ្រូក១សំបុកដែលបានផ្តាច់ដោះ ។

២ បានស្មានថា មេជ្រូកចាស់១ក្បាល អស់ផលិតភាព (ដកចេញ) និងលក់ក្នុង៤សំបុក ដោយសារធម្មតា ជីវិតរបស់មេជ្រូកដែលមានប្រយោជន៍ គឺបង្កើតកូនបាន៤សំបុក ។

៣ ចំណាយផ្តាច់ដោះមេជ្រូក ជាធម្មតាត្រូវបានគណនា ¼ មេជ្រូកក្នុង១សំបុក ឬ .២៥ ដោយសារមេជ្រូកភាគច្រើនបង្កើតកូនបាន ៤ សំបុកក្នុងមួយជីវិតរបស់ពួកវា ។

មតិកាគំរូ : ចំណាយមិនបញ្ចូលពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឡើយ ២

សំណិតកម្មចិញ្ចឹមជ្រូក ~ សំណិតកូនជ្រូកផ្ទះចំណេះទម្ងន់ ១២ គម្រូ

ប្រសិទ្ធផលផលិតកម្ម

ការខាតបង់ដោយមេជ្រូកងាប់	5%
សំបុកក្នុង១មេជ្រូកក្នុង១ឆ្នាំ	2.3
សំបុកក្នុង១ជីវិតមេជ្រូក	4.0

ចំណូល	ថ្លៃ	ឯកតា	បរិមាណ	ឯកតា	Total
កូនជ្រូកផ្ទះចំណេះ	\$50.00	ក្នុង១ក្បាល	x 9	ក្បាល	= \$450.00
ការលក់មេជ្រូកចាស់			x 0.25	ក្បូ	= \$37.19
	\$148.76	ក្នុង១ក្បាល		សំបុក	
					<hr/> \$487.19

ចំណូលដុល

ចំណាយប្រែប្រួល

ចំណាយលើចំណី	ថ្លៃ	ឯកតា	បរិមាណ	ឯកតា	Total
ពោត	\$4.35	ក្នុង១គក្រូ	x 17.1	bu	= \$74.39
អាហារសណ្តែកស្បែង	0.17	ក្នុង១គក្រូ	x 149	ផោន	= 25.33
វីតាមីន និងសារធាតុរ៉ែ	0.45	ក្នុង១គក្រូ	x 23	ផោន	= 10.35
ការកែច្នៃចំណី និងផ្តល់ចំណី	10.00	ក្នុង១គក្រូ	x 0.6	ក្នុង១គក្រូ	= 6.00
ផ្សេងៗ					<u>0.00</u>
					<hr/> \$116.07

ចំណាយលើចំណីសរុប

ការរៀបចំ និងផ្ទាំ	\$17.00
ប្រេង ជួសជុល សេវាសាធារណៈ	7.50
ទីផ្សារ និងចំណាយបន្ទាប់បន្សំ	10.00
ផ្សេងៗ	0.00

ចំណាយលើជីលាមកសត្វ	\$0.00	សំបុក	x 1000	សំបុក	= 1.00
ការប្រាក់លើចំណាយប្រែប្រួល	9%	% ឆ្នាំ	x 3	ខែ	= 3.41
កម្លាំងពលកម្មរួមទាំងអត្ថប្រយោជន៍	\$0.25	ក្នុង១ម៉ោង	x 3	ម៉ោង	= 0.75

ចំណាយប្រែប្រួលសរុប

ការប្រាក់លើចំណាយប្រែប្រួល	\$331.46
---------------------------	----------

ចំណាយថេរ

ការវាយតម្លៃអាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូកកម្ពុជា : សៀវភៅណែនាំអំពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យធនាគារ/ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ

ផលិតកម្មចិញ្ចឹមជ្រូក ~ ផលិតកម្មទម្រង់ដោះទម្ងន់ ១២ គក្រ

ប្រសិទ្ធផលផលិតកម្ម

ការខាតបង់ដោយមេជ្រូកងាប់ (%)	%
សំបុកក្នុង១មេជ្រូកក្នុង១ឆ្នាំ	
សំបុកក្នុង១ជីវិតមេជ្រូក	

ចំណូល

	ថ្ងៃ	ឯកតា		បរិមាណ	ឯកតា	=	សរុប
កូនជ្រូកផ្តាច់ដោះ	\$	ក្នុង១ក្បាល	X		ក្បាល	=	\$
ការលក់មេជ្រូកចាស់	\$	ក្នុង១ក្បាល	X		ក្ប/សំបុក	=	\$

Note 1

ចំណូលដុល

\$

ចំណាយប្រែប្រួល

ចំណាយលើចំណី	ថ្ងៃ	ឯកតា		បរិមាណ	ឯកតា	=	
ពោត	\$	ក្នុង១គក្រ	X		bu	=	\$
អាហារសណែ្តកស្បែង	\$	ក្នុង១គក្រ	X		ជោន	=	\$
វីតាមីន និងសារធាតុរ៉ែ	\$	ក្នុង១គក្រ	X		ជោន	=	\$
ការកែច្នៃចំណី និងផ្តល់ចំណី	\$	ក្នុង១គក្រ	X		ក្នុង១គក្រ	=	\$
ផ្សេងៗ							\$

ចំណាយលើចំណីសរុប

\$

ការព្យាបាល និងថ្នាំ	\$
ប្រេង ជួសជុល សេវាសាធារណៈ	\$
ទីផ្សារ និងចំណាយបន្ទាប់បន្សំ	\$
ផ្សេងៗ	\$

ចំណាយលើជីវិតមាតកសត្វ

\$	សំបុក	X		សំបុក	=	\$
----	-------	---	--	-------	---	----

ការប្រាក់លើចំណាយប្រែប្រួល

%	% ឆ្នាំ	X		ខែ	=	\$
---	---------	---	--	----	---	----

កម្លាំងពលកម្មរួមទាំងអត្ថប្រយោជន៍

\$	ក្នុង១ម៉ោង	X		ម៉ោង	=	\$
----	------------	---	--	------	---	----

\$

ចំណាយប្រែប្រួលសរុប

ការប្រាក់លើចំណាយប្រែប្រួល

\$

ចំណាយថេរ

បរិក្ខារ និងសម្ភារៈ

\$

ការវាយតម្លៃអាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូកកម្ពុជា : សៀវភៅណែនាំអំពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យធនាគារ/ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ

គម្រោងពង្រឹងសហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យមកម្ពុជា

ថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨

ចំណាយលើការបង្កាត់						\$	
បាណ្ឌូក/ទឹកកាមមេជីវិត							
មេជ្រូកជំនួស	\$	ក្បាល	x	0.00	ក្បាល	=	\$
ការប្រាក់ ធានារ៉ាប់រងលើមេជ្រូក	\$		x	0.0	ខែ	=	\$
							\$
ចំណាយទេសរុប							\$
សរុបចំណាយទាំងអស់							\$
ចំណូលលើចំណាយសរុប							\$
							\$
ថ្លៃលក់ស្ទើរដើមសម្រាប់ចំណាយប្រែប្រួល							\$
							\$
ថ្លៃលក់ស្ទើរដើមសម្រាប់ចំណាយទាំងអស់							\$
							\$

Note 2

ក្នុង១ក្បាល

ក្នុង១ក្បាល

១ ប៉ាន់ស្មានថា មេជ្រូកចាស់១ក្បាល អស់ផលិតភាព (ដកចេញ) និងលក់ក្នុង ៤ សំបុក ដោយសារធម្មតា ជីវិតរបស់មេជ្រូកដែលមានប្រយោជន៍ គឺបង្កើតកូនបាន ៤ សំបុក ។

២ មេជ្រូកជំនួសត្រូវបានគណនានឹង ១ ក្នុង ៤ សំបុក ។ រូបមន្ត : (១ + ការខាតបង់ដោយមេជ្រូកងាប់ %) ចែកនឹង (÷) (សំបុកក្នុង១ជីវិតមេជ្រូក)

ឧបករណ៍ទី ២ : បញ្ជីផ្សេងៗផ្ទាល់ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យសម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃអ្នកចិញ្ចឹមជួរ

បញ្ជីផ្សេងៗផ្ទាល់ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងផ្នែកនេះ ផ្តល់អោយមន្ត្រីគណនេយ្យ និងអ្នកវិជ្ជាជីវៈហិរញ្ញវត្ថុដទៃផ្សេងទៀតនូវមធ្យោបាយឆាប់រហ័សមួយសម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃជំនាញ និងវិជ្ជាជីវៈរបស់អ្នកចិញ្ចឹមជួរ ពាក់ព័ន្ធនឹងផលិតកម្ម ដំណើរការកសិដ្ឋាន សុខភាពសត្វ ត្រួតពិនិត្យចំណាយ និងទីផ្សារ ។

ប្រព័ន្ធដាក់ព័ន្ធដែលបានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងទំព័រទាំងនេះ ជាមធ្យោបាយសាមញ្ញមួយដើម្បីវាយតម្លៃចំណុចនានាសម្រាប់ប្រភេទនីមួយៗនៃប្រភេទទាំងនេះ ដោយផ្អែកលើទម្លាប់អនុវត្តរបស់អ្នកចិញ្ចឹមជួរដែលត្រូវបានអង្កេត ឬរាយការណ៍ ។

គម្រោង MSME នេះ លើកទឹកចិត្តអោយអ្នកធ្វើការចតម្លងដោយសេរី និងប្រើឧបករណ៍ទាំងនេះជាការលើកទឹកចិត្តដល់ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យជាក់លាក់ និងនីតិវិធីវាយតម្លៃអតិថិជនរបស់ស្ថាប័នអ្នក ។

ការវិនិយោគ

ការទិញកូនជ្រូកសម្រាប់ចិញ្ចឹម និងលក់ជ្រូកទាំងនោះទៅអោយឈ្មួញ ឬកន្លែងសត្តយាត ក្នុងទម្ងន់ប្រហែល ១០០ គក្រ

ចំណុចវាយតម្លៃ	ចំណុចដែលអាចមាន	គ្មានពិន្ទុ
ការវាស់វែងលទ្ធផលការងារ		
រយៈពេលពិពេលទិញរហូតដល់ពេលលក់ < ១៥០ ថ្ងៃ	៥	
ទម្ងន់នៅពេលលក់ជ្រូកសម្រេច : ៥០-១០០ គក្រ	៤	
ទម្ងន់កើនក្នុង១ថ្ងៃ ពី ៦០០-៧០០ ក្រាម	៧	
អត្រាស្លាប់នៃជ្រូកចិញ្ចឹម < ៣%	៤	
សរុបប្រភេទ	២០	
ដំណើរការកសិដ្ឋាន		
ជ្រូកទាំងអស់ដែលរក្សានៅក្នុងទ្រុងតែមួយមានអាយុស្មើគ្នា (ទំហំ)	២	
ទំហំអប្បបរមានៃទ្រុងជ្រូកសម្រាប់ជ្រូកមួយ គឺ ១ម ^២	៦	
ចំនួនជ្រូកចិញ្ចឹមអតិបរមាក្នុងមួយទ្រុង	៣	
សំអាតទ្រុងជ្រូកក្នុង ១ ថ្ងៃ	៥	
សំលាប់មេរោគទ្រុងជ្រូក ៣ ក្នុង ១ ថ្ងៃ	៤	
សរុបប្រភេទ	២០	
សុខភាពសត្វ		
អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវដឹងពីប្រភពរបស់កូនជ្រូក	២	
ទ្រុងជ្រូកត្រូវធ្វើអោយឆ្ងាយពីផ្លូវ ហើយការចូលទៅកាន់ទ្រុងជ្រូកត្រូវត្រួតពិនិត្យ	២	
ព្រែកចំណី ទឹក និងកាកសំណល់នៅក្នុងទ្រុងជ្រូកពិត្នា	៣	
ទ្រុងជ្រូកត្រូវស្ងួត លើកលែងតែកន្លែងដាក់កាកសំណល់	៣	
ជ្រូកចិញ្ចឹមត្រូវចាប់វ៉ាក់សាំងមុនពេលទិញ	៤	
ត្រូវផ្តល់ទឹកស្អាតអោយជ្រូកផឹកគ្រប់ពេល	២	
អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវព្យាបាលជំងឺជ្រូកភ្លាមៗ	៤	
សរុបប្រភេទ	២០	
ការត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងចំណាយ		
អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាចំណាយមូលដ្ឋាន	២	
អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាកាលបរិច្ឆេទការទិញ និងលក់ជ្រូក	៤	

	និងទម្ងន់ផងដែរ		
	អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាទិញគ្រឿងផ្សំចំណីជ្រូក	៣	
	អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវរក្សាកំណត់ត្រានៃកាលបរិច្ឆេទចាក់វ៉ាក់សាំង	៥	
	លទ្ធភាពទទួលបានចំណីជ្រូក (គ្រឿងផ្សំដើម) : នៅក្នុងកសិដ្ឋាន ក្នុងគ្រួសារ ឬកន្លែងក្នុងមូលដ្ឋានដទៃផ្សេងទៀត	៤	
	ចំណីដែលបានទិញត្រូវបានលាយជាមួយនឹងគ្រឿងផ្សំដើម ដូចជា ពោត កន្ទក់ អង្កាម ឬកន្ទក់ស្រូវសាឡើងដើម្បីគ្រប់គ្រងចំណាយលើចំណី	២	
	សរុបប្រភេទ	២០	
	បញ្ហាទីផ្សារ		
	អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវផលិតជ្រូកជាច្រើនវដ្តសម្រាប់លក់នៅក្នុងពេលខុសៗគ្នា ជាជាងលក់ទាំងអស់ក្នុងពេលតែមួយ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យផ្នែកទីផ្សារ	៥	
	អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវប្រើពូជជ្រូកដែលល្អជាមុន ឬ "ហ្សែនខ្ពស់"	៦	
	អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវស្គាល់អតិថិជនអោយបានច្រើនលើសពីម្នាក់សម្រាប់ជ្រូកធំ ដែលអាចលក់អោយទីផ្សារបាន	៥	
	អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវដឹងពីតម្រូវការនៃទីផ្សារចុងក្រោយ និងត្រូវមានបណ្តាញ ទីផ្សារសមស្របដើម្បីទៅដល់ទីផ្សារទាំងនេះ	៤	
	សរុបប្រភេទ	២០	
	សរុបសម្រាប់ប្រភេទទាំងអស់	១០០	

ការវិនិយោគ

អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវរក្សាមេជ្រកអោយបង្កើតកូនជ្រកសម្រាប់លក់ទៅអោយអ្នកចិញ្ចឹមជ្រកដទៃផ្សេងទៀត ។ បាជ្រកត្រូវរក្សាទុក ឬ "ជួល" សម្រាប់ពាក់មេជ្រក ។

ចំណុចវាយតម្លៃ	ចំណុចដែលអាចមាន	គ្មានពិន្ទុ
ការវាស់វែងលទ្ធផលការងារ និងភាពអាចចំណេញបាន		
ទំហំសំបុកជ្រកគឺ ១១ ក្បាល/សំបុក	២,៥	
មេជ្រកត្រូវការបា ២,២ ដង/ឆ្នាំ	២,៥	
មេជ្រកត្រូវការបា ៧ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីផ្តាច់ដោះ	២,៥	
អត្រាស្លាប់របស់កូនជ្រកមុនពេលផ្តាច់ដោះ < ១២%	២,៥	
កូនជ្រកផ្តាច់ដោះនៅអាយុ ២៨ ថ្ងៃ	២,៥	
កូនជ្រកផ្តាច់ដោះនៅទម្ងន់ ៧,៥-៨ គក្រ	២,៥	
កូនជ្រកលក់ក្នុងទម្ងន់ ១២-១៥ គក្រ	២	
កូនជ្រកលក់នៅអាយុពី ៥-៦ សប្តាហ៍	១	
អ្នកចិញ្ចឹមជ្រកប្រើទឹកកាមសិប្បនិម្មិត	២	
សរុបប្រភេទ	២០	
ដំណើរការកសិដ្ឋាន		
កូនជ្រក ១០ ក្បាល ត្រូវមានទុយោធីកទឹក ១	៦	
ទុយោធីកទឹកត្រូវមានប្រវែង ១០ សម ពីដី	៤	
ទ្រុងជ្រកត្រូវមានទំហំ ១ម ^២ សម្រាប់កូនជ្រកពី ៣-៤ ក្បាល	៧	
ចំនួនកូនជ្រកអតិបរមា ១២ ក្បាល ក្នុង ១ ទ្រុង (១ សំបុក)	៣	
សរុបប្រភេទ	២០	
សុខភាពសត្វ		
អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវដឹងពីប្រភពរបស់កូនជ្រក	២	
ទ្រុងជ្រកត្រូវធ្វើអោយឆ្ងាយពីផ្លូវ ហើយការចូលទៅកាន់ទ្រុងជ្រកត្រូវត្រួតពិនិត្យ	២	
ញែកចំណី ទឹក និងកាកសំណល់នៅក្នុងទ្រុងជ្រកពីគ្នា	២	
ទ្រុងជ្រកត្រូវស្ងួត លើកលែងតែកន្លែងដាក់កាកសំណល់	៣	
អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវព្យាបាលជំងឺជ្រកភ្លាមៗ	៣	
ចង្កៀងកម្តៅសម្រាប់កូនជ្រកមុនពេលផ្តាច់ដោះ	៣	
ការចាក់វ៉ាក់សាំង និងការព្យាបាលប្រឆាំងប៉ារ៉ាសិត (៤) កូនជ្រកមុនពេលលក់	៣	

ការចាក់វ៉ាក់សាំង និងការព្យាបាលប្រឆាំងប៉ារ៉ាសិត មេជ្ជកពេលកំពុងមានផ្ទៃពោះ (៤) និងនៅពេលកើតកូន (១)	៣	
ត្រូវផ្តល់ទឹកស្អាតអោយជ្រូកផឹកគ្រប់ពេល	២	
សរុបប្រភេទ	២០	
ការត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងចំណាយ		
អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាចំណាយមូលដ្ឋាន	២	
អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកត្រូវរក្សាកំណត់ត្រានៃកាលបរិច្ឆេទផ្តាច់ដោះ	៤	
អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាកើតកូនជ្រូក	៤	
អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាទំហំសំបុកកូនជ្រូក និងចំនួននៅរស់	៣	
អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកត្រូវរក្សាកំណត់ត្រាកាលបរិច្ឆេទចាក់វ៉ាក់សាំង	៥	
ចំណីដែលបានទិញត្រូវបានលាយជាមួយនឹងគ្រឿងផ្សំដើម ដូចជា ពោត កន្ទក់ អង្កាម ឬសន្ទក់ស្រូវសាឡើយដើម្បីគ្រប់គ្រងចំណាយលើចំណី	២	
សរុបប្រភេទ	២០	
បញ្ហាទីផ្សារ		
អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវប្រើពូជជ្រូកដែលមានហ្សែនល្អជាងមុន	៨	
អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អសម្រាប់ការរស់របស់ជ្រូកក្នុងចំណោមអតិថិជន	៦	
អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវមានអតិថិជនច្រើនសម្រាប់កូនជ្រូក	៦	
សរុបប្រភេទ	២០	
សរុបសម្រាប់ប្រភេទទាំងអស់	១០០	

ប្រតិបត្តិការបង្កើតកូនជ្រូករហូតដល់ជ្រូកធំអាចលក់បាន

អ្នកចិញ្ចឹមត្រូវរក្សាមេជ្រូកអោយកើតបានកូនជ្រូកដើម្បីចិញ្ចឹម និងលក់ទៅអោយឈ្មួញ ឬកន្លែងសត្វឃាត ក្នុងទម្ងន់ប្រហែល ១០០ គក្រ ។

អ្នកដែលមានលទ្ធភាពគប្បីត្រូវតែប្រើគំរូទាំងពីរខាងលើ គំរូមួយសម្រាប់សមាសភាពបង្កើតកូនជ្រូក និងគំរូមួយទៀតសម្រាប់សមាសភាពចិញ្ចឹមជ្រូកនៃអាជីវកម្មរបស់អ្នកចិញ្ចឹម ។

ឧបករណ៍ទី ៣ : ទម្រង់កត់ត្រាបញ្ជីសមស្របសម្រាប់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក

ទម្រង់កត់ត្រាបញ្ជីដែលមាននៅក្នុងឧបករណ៍ទី ៣ នេះ ផ្តល់នូវទម្រង់មូលដ្ឋានមួយសម្រាប់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកដើម្បីកត់ត្រាចំណាយ និងចំណូល (ការលក់) របស់ពួកគេក្នុងមួយខែៗ ។

គម្រោង MSME កម្ពុជា និងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាមានបំណងរួមគ្នាដើម្បីជួយអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក MSME អោយក្លាយជាអ្នកជំនួញដែលល្អជាងនេះ ។ ជាលទ្ធផល យើងបានរៀបចំទំព័រកត់ត្រាបញ្ជីប្រចាំខែដ៏សាមញ្ញមួយ ដែលនឹងរក្សាចំណាយពាក់ព័ន្ធចម្បងៗសម្រាប់អាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូក នៅក្នុងទម្រង់មួយដែលមានលក្ខណៈសាមញ្ញបំផុត សម្រាប់ប្រព័ន្ធគណនីសាច់ប្រាក់ ។

ប្រសិនបើអ្នកមានបំណងចង់លើកទឹកចិត្តដល់អតិថិជនដែលជាអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក អោយកត់ត្រាបញ្ជីល្អជាងមុន ដើម្បីមានលទ្ធភាពទទួលបានការផ្តល់ឥណទាន និងកម្ចី អ្នកអាចផ្តល់នូវសំណើចម្លងនៃទម្រង់បញ្ជីសមស្រប (សម្រាប់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូករហូតដល់ចំណាត់ការបាន ឬការផលិតកូនជ្រូក)

គំរូបញ្ជីទាំងនេះមិនតម្រូវចាំបាច់អោយមានជំនាញអាជីវកម្មខ្ពស់ដើម្បីបំពេញឡើយ ។ គំរូកំណត់ត្រាទាំងនេះគ្រាន់តែតម្រូវអោយមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាដែលមានសារសំខាន់បំផុតសម្រាប់តាមដានចំណាយអាជីវកម្ម និងការលក់ ។

អ្នកអាចណែនាំអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកអោយសរសេរកាលបរិច្ឆេទ និងពាក្យមួយចំនួនដែលពិពណ៌នាអំពីចំណាយនីមួយៗ និងបន្ទាប់មក អោយសរសេរចំនួនទឹកប្រាក់ដែលពួកគេបានចំណាយនៅពីក្រោមរូបភាពអោយត្រឹមត្រូវនឹងប្រភេទចំណាយ ។ ជាងនេះទៅទៀតត្រូវណែនាំអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកអោយប្រើក្រដាសផ្សេងសម្រាប់ខែនីមួយៗនៃឆ្នាំ ។

ឧទាហរណ៍ :

អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកម្នាក់ដែលបានទិញកូនជ្រូក ៥ ក្បាល នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមករា ឆ្នាំ ២០០០ ដុល្លារ ត្រូវកត់ត្រា :

"ថ្ងៃទី១៩ ខែមករា កូនជ្រូក ៥ ក្បាល មួយទម្ងន់ ១២ គក្រ" "៣០០ ដុល្លារ" នៅក្នុងកូឡោន ទិញសត្វ

អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកម្នាក់ដែលបានទិញចំណីម៉ាក Medivet ៣០ គក្រ នៅថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០០ ដុល្លារ ត្រូវសរសេរ :

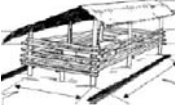

"ថ្ងៃទី០១ ខែកុម្ភៈ ៣០ គក្រ ចំណីម៉ាក Medivet" និងសរសេរ ៥០ ដុល្លារ នៅកូឡោនដែលមានរូបភាពកញ្ចប់ចំណីសត្វ ។

នៅដំណាច់ខែ ងាយស្រួលក្នុងការគណនាចំណាយសរុបសម្រាប់ប្រភេទនីមួយៗ ដោយការបន្ថែមកូឡោន ។

ប្រសិនបើអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកកត់ត្រាបញ្ជីទាំងនេះដោយស៊ីសង្វាក់គ្នានោះ អ្នកអាចទទួលបានរបាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់លម្អិតពីបញ្ជីទាំងនេះនៅដំណាច់ឆ្នាំ ដើម្បីជួយដល់ការវាយតម្លៃកម្ចីរបស់អ្នកដំណើរការ ។

របាយការណ៍សង្ខេបប្រចាំឆ្នាំ (ទម្រង់ ២ ចុងក្រោយ) អាចបំពេញដោយកត់ត្រាសំបូរសាច់ប្រាក់ទូទៅរបស់អាជីវកម្មពេញមួយឆ្នាំ និងជួយអោយអតិថិជនរបស់អ្នកបានយល់អំពីវដ្តអាជីវកម្មផងដែរ ។

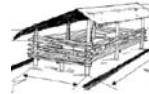

មិនមានអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកទាំងអស់សុទ្ធតែមានឆន្ទៈគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបំពេញបញ្ជីទាំងនេះនោះទេ ប៉ុន្តែការលើកទឹកចិត្តរបស់អ្នកអាចជួយអោយអ្នកទាំងនោះ មានទឹកចិត្តក្នុងការអនុវត្តតាម និងបន្តដើម្បីធ្វើអោយដំណើរការអាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូករបស់ពួកគេមានលក្ខណៈវិជ្ជាជីវៈ ។

		ថ្លៃដើម និងចំណាយ					លក់	
		ទិញសត្វ	ចំណី	ថ្នាំ និងវ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ ឬ សម្ភារៈ	កម្លាំងពលកម្ម	ទ្រុងជ្រូក និងការ ជួសជុល	
កាលបរិច្ឆេទ	បរិយាយ							
	សរុបប្រចាំខែ							

កាលបរិច្ឆេទ	បរិយាយ	ថ្លៃដើម និងចំណាយ						លក់	
		ទិញសត្វ	ចំណាយ បង្កកំណើត	ចំណី	ថ្នាំ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ ឬ សម្ភារៈ	កម្លាំងពលកម្ម		ទ្រុងជ្រូក និង ការជួសជុល
									
	សរុបប្រចាំខែ								

	ថ្លៃដើម និងចំណាយ							ការលក់
	ទិញសត្វ	ចំណី	ថ្នាំ និងវ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ ឬសម្ភារៈ	កម្លាំងពលកម្ម	ទ្រុងជ្រូក និងការជួសជុល	សរុបចំណាយ	
ខែ							\$/RL	
មករា								
កុម្ភៈ								
មីនា								
មេសា								
ឧសភា								
មិថុនា								
កក្កដា								
សីហា								
កញ្ញា								
តុលា								
វិច្ឆិកា								
ធ្នូ								
សរុប								

	ថ្លៃដើម និងចំណាយ							ការលក់	
	ទិញសត្វ	ចំណាយបង្កាត់ - បាច្រូក	ចំណី	ថ្នាំ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ ឬ សម្ភារៈ	កម្លាំងពលកម្ម	ទ្រុងជ្រូក និង ការជួសជុល		សរុបចំណាយ
ខែ								\$/RL	
មករា									
កុម្ភៈ									
មីនា									
មេសា									
ឧសភា									
មិថុនា									
កកដ្ឋា									
សីហា									
កញ្ញា									
តុលា									
វិច្ឆិកា									
ធ្នូ									
សរុប									

